

JONIŠKIO SOCIALINIŲ PASLAUGŲ IR UŽIMTUMO CENTRAS 2017 M. VEIKLOS ATASKAITA

Centro tikslas – teikti kokybiškas ir savalaikes socialines paslaugas, asmenims su negalia, šeimoms auginančioms vaikus su negalia, pensininkams, socialinės rizikos asmenims ir šeimoms, socialiai remtiniams asmenims ir kt. asmenims, siekiant palengvinti jų integraciją į visuomenę, mažinti socialinę atskirtį.

Veiklos pobūdis ir pasiekti rezultatai:

Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras teikia **bendrasias socialines paslaugas** (informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas, specialiojo transporto, aprūpinimas techninėmis pagalbos priemonėmis, socialinės reabilitacijos paslaugos neįgaliesiems ir kt.), **socialinės priežiūros paslaugas** (pagalba namuose, socialinės priežiūros paslaugos socialinės rizikos ir stebimoms šeimoms, laikinas apnakvindinimas ir apgyvendinimas), **socialinės globos** (dienos socialinė globa asmens namuose, integrali pagalba) ir sveikatos priežiūros paslaugos (kineziterapija, masažas) Paslaugos yra teikiamos Joniškio rajono gyventojams, pagal nustatytas tvarkas ir atsižvelgiant į kiekvieno asmens poreikį.

SPECIALIOJO TRANSPORTO PASLAUGŲ TEIKIMAS

JONIŠKIO RAJONO GYVENTOJAMS

Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras teikia transporto paslaugą Joniškio rajono gyventojams, kuriems sudėtinga savarankiškai pasiekti gydymo ar kitas viešąsias paslaugas įstaigas. Gydymo įstaigos, kuriose dirba gydytojai specialistai, teikiantys tretinio lygio specializuotas gydymo paslaugas dažniausiai yra didžiuosiuose Lietuvos miestuose, toli nuo mūsų rajono. Žmonėms, turintiems sveikatos problemų, patiriantys socialinę riziką, patiria sunkumų, kai reikia šias gydymo įstaigas pasiekti anksti ryte. Jie gali neturėti transporto priemonės, ar artimųjų, galinčių pagelbėti, o viešuoju transportu nuvykti būna sudėtinga dėl sveikatos būklės arba dėl nepalankių viešojo transporto vykimo grafikų. Socialiniai darbuotojai padeda organizuojant transporto paslaugas, specialieji automobiliai vyksta pagal iš anksto patvirtintą grafiką, jie yra pritaikyti neįgaliesiems, judantiems vežimėlio pagalba. Centre dirba 3 vairuotojai, turintys ilgametį vairuotojo stažą.

Per 2017 m. iš viso pravažiuota 154513 km. Vienkartinės transporto paslaugos buvo suteiktos 353 asmenims ir 99 lydintiems asmenims, pravažiuota 95821 km. Vienkartinėms transporto paslaugoms teikti kasdien naudojamas vienas iš socialinių paslaugų ir užimtumo centrui priklausančių automobilių, dar vienas gali būti panaudotas tuo atveju, jei juo nevyksta dienos užimtumo grupės lankytojai. Paslaugų gavėjų skaičius paskutiniaisiais metais išlieka stabilus, ryškesnis pokytis buvo juntamas 2013 metais, patvirtinus naują transporto paslaugų teikimo specialiaisiais automobiliais tvarkos aprašo redakciją, nuo to laiko transporto paslaugomis nebegalėjo naudotis pensinio amžiaus asmenys, nesulaukę 80 metų, bei Joniškio rajono savivaldybėje gyvenamąją vietą deklaravę vaikai, neturintys nustatyto neįgalumo lygio.

1 pav. Vienkartinų specialiojo transporto paslaugų gavėjų skaičius 2010-2017m.

Nuolatinės specialiojo transporto paslaugos buvo teikiamos lopšelio darželio „Ažuoliukas“ neįgalių vaikų grupės ugdytiniams. Transporto paslaugos teikiamos sudarant planinį grafiką, reikiamai dienai ir valandai, kuris atitinka neįgaliųjų vaikų poreikius. Paslaugos buvo teikiamos 5 neįgaliems vaikams, pravažiuota 34400 km. Nuolatinės specialiojo transporto paslaugos taip pat buvo teikiamos Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centro užimtumo grupės lankytojams. Daugelis lankytojų turi sunkią negalią, gyvena seniūnijose – toli nuo Centro, todėl transporto paslaugų teikimas – būtina sąlyga, norint suteikti lankytojams galimybę pasiekti paslaugas teikiančią. Nuolatinės transporto paslaugos 2017 m. buvo suteiktos 22 centro lankytojams, pravažiuota 24292 km. (Lėšos skirtos iš Neįgaliųjų socialinės integracijos programos). Nuolatinėmis transporto paslaugomis kasmet naudojasi panašus skaičius gavėjų, nuo 2012 m. yra išaugęs socialinių paslaugų ir užimtumo centro lankytojų skaičius.

2 pav. Nuolatinų specialiojo transporto paslaugų gavėjų skaičius 2010-2017m.

Vienkartinėmis specialiojo transporto paslaugomis klientai naudojasi ištisus metus, šiek tiek mažiau paslaugų suteikiama atėjus žiemai. Nuolatinės paslaugos dienos užimtumo lankytojams taip pat teikiamos ištisus metus, tuo tarpu vaikų lopšelio-darželio Ažuoliukas neįgalių vaikų grupės ugdytiniai nevyksta į darželį vaikų vasaros atostogų metu.

3 pav. Pasinaudojimo specialiuoju transportu kartų skaičius per mėnesį 2017m.

2017 m. transporto paslaugos buvo teikiamos paslaugų gavėjų grupėms, nurodytoms transporto paslaugų teikimo specialiaisiais automobiliais tvarkos apraše, vykta į gydymo ir reabilitacijos, globos įstaigas, ortopedijos įmones, Neįgalumo ir darbingumo lygio nustatymo tarnybą ir kt. Transporto paslaugos taip pat buvo teikiamos techninių pagalbos priemonių parvežimui iš Techninės pagalbos neįgaliesiems centro prie SADM, jų pristatymui gavėjams į namus. Daugiausia transporto paslaugų suteikta judėjimo sutrikimų turintiems neįgaliesiems, kuriems nustatytas 0-25 proc. darbingumo arba didelių specialiųjų poreikių lygis, taip pat neįgaliesiems, kuriems nustatytas 30-55 proc. darbingumo arba vidutinių specialiųjų poreikių lygis. Maždaug perpus rečiau nei minėtos grupės, transporto paslaugomis naudojami asmenys, kuriems reikalingas intensyvus onkologinių ar kitų sunkių ligų gydymas bei socialiai remtini asmenys ir rizikos grupei priklausančios šeimos (pateikus Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus rekomendaciją). Neįgalųjų, judančių vežimėlio pagalba, vykimo atvejai sudarė 7 proc. visų specialiojo transporto paslaugų teikimo atvejų. Paslaugų teikimas šiai gavėjų grupei ypač svarbus, kadangi asmeniniai automobiliai ir viešasis transportas dažniausiai nebūna pritaikyti jų poreikiams ir tai labai riboja šių asmenų galimybes pasiekti gydymo ir kita viešąsias paslaugas teikiančias įstaigas. Kitų vykimo atvejų pasiskirstymą galima stebėti 4 paveiksle.

SOCIALINĖS PASLAUGOS neįgaliesiems asmenims

Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras aprūpina rajono neįgalius asmenis techninės pagalbos priemonėmis (TPP), bendradarbiaudamas su Techninės pagalbos neįgaliesiems centru prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Priimami prašymai techninės pagalbos priemonėms gauti, priemonės parvežamos iš Techninės pagalbos neįgaliesiems centro Šiaulių skyriaus ir išduodamos gavėjams. Neįgaliesiems teikiamos šios paslaugos: informavimas, konsultavimas apie techninės pagalbos priemonių įsigijimą, jų parinkimo sąlygas pagal individualius kiekvieno asmens poreikius, tarpininkavimas, organizuojant techninių pagalbos priemonių remontą, gautos ar suremontuotos techninės pagalbos priemonės pristatymas klientui į namus. 2017 m. informavimo, konsultavimo, aprūpinimo TPP ir neįgalųjų lankymo namuose paslaugos buvo suteiktos 769 asmenims. Per 2017 metus techninės pagalbos priemonės buvo suteiktos 359 paslaugų gavėjams.

Techninės pagalbos priemonės reikalingos tam, kad padėtų išvengti, kompensuoti, sumažinti ar pašalinti sutrikusių funkcijų įtaką sveikatos būklei, asmens savarankiškumui, darbinei veiklai. Jos naudojamos ne tik gydymo, reabilitacijos metu, bet ir kasdieniame gyvenime, siekiant sudaryti sąlygas pilnaverčiam žmogaus dalyvavimui visuomenės gyvenime ir socialinei integracijai. Šios priemonės skiriamos asmenims, kurie turi judėjimo, klausos ar regos funkcijų sutrikimų. Kadangi mūsų visuomenė senėja, o taip pat ir kiti rizikos veiksniai įtakoja žmonių, turinčių negalią, skaičiaus didėjimą, techninių pagalbos priemonių poreikis išlieka aukštas. Paslaugų gavėjai dažniausiai naudojami priemonėmis daugelį metų, pasibaigus naudojimo terminui, priemonėms susidėvėjus, išduodamos naujos, o

gražintos ir tinkamos pakartotiniam naudojimui TPP išduodamos naujiems gavėjams. Paslaugų gavėjų pokyčiai 2010- 2017 m. matyti 5 paveiksle:

5 pav. Gavėjų skaičius, kuriems buvo suteiktos techninės pagalbos priemonės 2010-2017 m.

SOCIALINĖS REABILITACIJOS PASLAUGŲ NEĮGALIESIEMS

BENDRUOMENĖJE TEIKIMAS

Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centre 12 mėnesių buvo teikiamos užimtumo amatais paslaugos neįgaliems asmenims. ši veikla yra projektinė. Buvo suteikta 3010 užimtumo amatais paslaugų 27 centro lankytojams.

Atsižvelgiant į neįgaliųjų sugebėjimus buvo sudaromos neįgaliųjų grupelės dailės, technologijų darbams. Užimtumo amatais paslaugų gavėjams buvo suteiktos šios paslaugos:

– 1524 dailės paslaugų: šios paslaugos buvo teikiamos 11 mėnesių, 2 kartus per savaitę (dvi dienas po 7 val. per dieną). Paslaugos suteiktos 27 asmenims. Dailės terapijos metu spalvinta akvareliniais dažais, pieštukais, guašu. Paveikslų rėmų spalvos parinkimas, atnaujinimas pagal esamo paveikslo spalvų išraišką. Atpalaiduojamoji tapymo technika tapšnojant vatos gumuliuku. Tapymas guašu ant šlapio popieriaus, išgaunant piešinyje priartinimo efektą. Piešimas spalvotais tušinukais, naudojant spirografo technika. Medinių detalių dekoravimas

popieriuje kopijuotu vaizdu, priklijuojant atvirkštiniu būdu, išgaunant platesnę ir ryškesnę spalvų gamą, pridodant spalvų pasirinktinai.

Spalvinti kopijuoti paruoštukai, kurie buvo naudojami atvirukų, vokelių, vokų, dėžučių ir kitų daiktų

dekoravimui.

-1486 technologijos paslaugų: šios paslaugos buvo teikiamos 11 mėnesių, 2 kartus per savaitę (dvi dienas po 7 val. per dieną). Paslaugos suteiktos 27 asmenims. Technologijų mokyme buvo mezgamos šlepetės, kojinės, skraistės, kepurės. Neriami drobinių rankšluosčių pakraščiai, gėlės, papuošimai. Siuvamos tašės, rankinės, dovanų ir pirkinių maišeliai, juos papildant prisiūtomis dekoracijomis. Kalėdinių dekoracijų siuvimas, klijavimas, dekoravimas. Dėžučių atnaujinimas naudojant siūlus, špagatą, džiuoto virves ir popierines lazdeles. Stilizuotų dekoracijų darymas naudojant popierines lazdeles, medines detales, akmens skaldelę, linines pakulas, vielutes ir kitas įmantrias medžiagas, bei antrines žaliavas. Lipdymas iš popieriaus masės: vazos, vazonai, dubenys. Pirografijos technikos naudojimas: rėmelių, paukščių išplovimas, piešinių darymas. Miško vytelių naudojimas: vainikėlių, lizdų, šventinių dekoracijų darymas. Akmenukų naudojimas: dėžių, rėmelių, vazų puošybai. Mokinta adymo technikos ant medinių rėmų, įvairiais siūlais ir trikotažo atraižomis. Adymas naudojant statybini tinklelį, naudojant įvairius siūlus ir trikotažo juosteles. Lankytojai užsiimdami dailės terapija, technologijomis tampa labiau atsipalaidavę, ramesni. Suteiktas žinias gali panaudoti savo asmeninėje aplinkoje.

– 958 muzikos terapijos paslaugų: šios paslaugos buvo teikiamos 11 mėnesius, 2 kartus per savaitę (dvi dienas po 6 val. per dieną.). Paslaugos suteiktos 15 asmenų. Muzikos terapija buvo ugdoma dviem kryptimis: vokalo (romansai) ir teatro. Šiose veiklose buvo ugdoma muzikinė atmintis, ritmo pojūtis. Analizavome dainų charakteristiką ir emocijas.

Teatro terapijoje ugdėme saviraišką, improvizaciją, komunikavimą su žiūrovais, vaidmenų charakterių analizę, jų kūrimo gebėjimus, lavinome kūno kalbą, kūrėme etiudus, mokėmės raiškaus skaitymo, balso tembro, aiškios minties formavimo.

Meno terapija siekiama padėti lankytojams atskleisti saviraiškos, bendravimo, kūrybinės galios, įgytas žinias panaudoti asmeniniame gyvenime, skatinti pasitikėjimą savimi, per savo pačių patirtis, nuotaikas, mintis ir intencijas priimti mus supanti pasaulį, be baimės būti savimi.

Buvo išmokta dvylika romansų ir pastatytas spektaklis „Čipolino nuotyčiai“, dalyvauta devyniuose renginiuose.

Per 2017 m. kiekvieną mėnesį buvo organizuotos Centro lankytojų gimimo dienų šventės. Buvo organizuota šv. Valentino diena, Užgavėnės. Paminėta Tarptautinė moters diena, deklamuotos eilės, dainuota, moterys pasveikintos gėlėmis. Dalyvauta Joniškio mieste eisenoje minint pasaulinę Dauno sindromo sergančių dieną, pasipuošus spalvotomis kojinėmis. Organizuota Velykinė popietė. Birželio 19 d. – birželio 28 d. buvo organizuota išvyka į aktyvaus poilsio stovyklą „Vasara Labanoro girioje“ Molėtuose. Rugsėjo 23 d. buvo organizuota išvyka į Žagarės regioninį parką, pasivaikščiojome Ozo pažintiniu taku. Koncertuota prie Žvelgaičio piliakalnio Joniškio raj., gautas padėkos raštas. Pagyvenusių ir

neįgaliųjų žmonių vokalinių ansamblių festivalyje – konkurse: „Vai lėkrite ilgesio dainos“ Šiauliuose, gautas diplomatas (II vieta). Koncertuota socialinių darbuotojų diena, minėta draugo ir tarptautinę neįgaliųjų diena. Organizuota Kalėdinė popietė. Koncertas ir spektaklio pristatymas Ziniūnų kaimo bendruomenėje vykusiame renginyje, vakaronėje. Paslaugų centre buvo organizuotos neįgaliųjų darbų parodos Velykinė ir Kalėdinė. Vykdydami šią veiklą, neįgalieji turėjo galimybę užsiimti mėgstama veikla, tenkinti pažinimo, lavinimosi, saviraiškos poreikius, ugdyti gebėjimus būti maksimaliai savarankiškais, sugebančiais dalyvauti veikloje.

Paslaugas teikė 5 darbuotojai: 1 projekto vadovas, 1 projekto finansininkas ir 3 specialistai. Lėšos panaudotos darbuotojų atlyginimams su mokesčiais, prekių ir medžiagų užimtumui įsigijimui, transporto paslaugų organizavimui (pavežėjimui lankytojų į Paslaugų centrą). Neįgalieji nori užsiimti darbine veikla, lavinti meninius gebėjimus, realizuoti save pagal dominančius poreikius. Buvimas grupėje, bendravimas, užimtumo veikla, meninių gebėjimų lavinimas skatina saviraišką, pasitikėjimą savimi ir gerina asmens savijautą, mažina socialinę atskirtį.

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ NAMUOSE TEIKIMAS

Pagalbos namuose tarnybos tikslas – padėti spręsti iškilusias socialines problemas, sudaryti paslaugų gavėjui normalias gyvenimo sąlygas ir galimybę kuo ilgiau gyventi pilnavertį gyvenimą savo namuose, siekiant išvengti brangių stacionarių paslaugų būtinybės.

Uždaviniai – skatinti paslaugų gavėjo aktyvumą, ugdyti ir stiprinti gebėjimus ir galimybes savarankiškai spręsti iškilusias socialines problemas, neprarasti savarankiškumo, teikti kokybiškas pagalbos namuose paslaugas.

Pagalbos namuose paslaugos – tai kliento namuose teikiamos paslaugos, kurių tikslas sudaryti paslaugų gavėjui normalias gyvenimo sąlygas ir galimybę kuo ilgiau gyventi pilnavertį gyvenimą savo namuose. Pagalbos į namus paslaugos yra teikiamos neįgaliesiems asmenims, pensininkams bei kitiems Joniškio rajono gyventojams, kuriems nustatytas socialinės priežiūros paslaugų poreikis. Pagalbos namuose paslaugos sudėtis konkrečiam paslaugų gavėjui gali būti skirtinga, atsižvelgiant į paslaugų gavėjo poreikius.

Paslaugas asmens namuose teikia 25 lankomosios priežiūros darbuotojos. Socialinės paslaugos namuose yra teikiamos pagal individualų besikreipiančio asmens poreikį, skatinant ir keliant paslaugų gavėjo savarankiškumą. Didžioji dalis paslaugų gavėjų gauna visas pagrindines socialines paslaugas, numatytas sutartyje: informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, bendravimo paslaugos, maisto produktų, kasdieninės paklausos prekių ir vaistų pirkimas ir pristatymas, pagalba ruošiant maistą, pagalba buityje ir namų ruošoje (kambarių tvarkymas, laiptinės valymas, langų valymas, indų plovimas), įvairių pavedimų paslaugos (dokumentų tvarkymas, mokesčių mokėjimas, vaistų išrašymas, malkų atnešimas, krosnies kūrenimas) ir kt. paslaugos.

Paslaugos teikiamos darbo dienomis, darbo valandomis, pagal sudarytą darbo grafiką. Lankomosios priežiūros darbuotojos, teikdamos paslaugas, pildo pagalbos į namus paslaugų teikimo ataskaitą

kiekvienam paslaugų gavėjui, teikia informacinius pranešimus dėl laikino paslaugų teikimo/ atnaujinimo ar visiško nutraukimo bei vykdo kitas funkcijas, numatytas pareigybės aprašyme.

Didžioji dalis darbuotojų turi ilgametę darbo patirtį. Visos lankomosios priežiūros darbuotojos turi išklaususios įžanginius socialinio darbuotojo padėjėjų mokymus (40 val.), privalomuosius pirmosios pagalbos bei higienos įgūdžių mokymus. Kiekvienais metais darbuotojos kelia savo kvalifikaciją (per metus išklauso po 16 valandų trukmės mokymus).

Tarnybos vedėjas administruoja lankomosios priežiūros darbuotojų darbą, formuoja ir veda paslaugų gavėjų asmens bylas, pasikeitus gavėjo statusui ar aplinkybėms, vertina paslaugų gavėjų poreikį socialinės priežiūros paslaugoms, sudaro individualų pagalbos į namus paslaugų planą, lankosi gavėjų namuose bei atlieka viskas kitas funkcijas, kurios yra numatytos pareigybės aprašyme.

Teikiant pagalbos namuose paslaugas tarnybos darbuotojai bendradarbiauja su seniūnijų socialinio darbo organizatoriais, seniūnais, sveikatos priežiūros įstaigomis, Policijos pareigūnais ir kitų įstaigų ir nevyriausybinių organizacijų darbuotojais.

2017 metais pagalbos namuose paslaugas gavo vidutiniškai – 157 paslaugų gavėjai per mėnesį, vidutiniškai 2 paslaugų gavėjais daugiau nei 2016 m. Socialinės priežiūros paslaugas namuose teikė 25 lankomosios priežiūros darbuotojos (2016 m. paslaugas teikė 23 lankomosios priežiūros darbuotojos). Daugiausia paslaugų gavėjų paslaugas gavo 2013 metais – 160 paslaugų gavėjų. Mažiausiai paslaugų gavėjų buvo 2011 metais- 146 gavėjai. Analizuojant lentelę, stebimas paslaugų gavėjų skaičiaus augimas nuo 2015 m., dėl to didėja ir lankomosios priežiūros darbuotojų, teikiančių paslaugas. Paslaugų gavėjų skaičius nežymiai kito ir per 2016 m. – vidutiniškai per mėnesį paslaugų suteikta 155 paslaugų gavėjams t.y. 4 paslaugų gavėjais daugiau nei per 2015 m. Paslaugų gavėjų pokyčiai nuo 2010 m. iki 2017 m. pavaizduoti paveiksle Nr. 6. Iš diagramos matyti, kad paslaugų poreikis išlieka aktualus ir jis lyginant su 2015 m. vėl didėja.

6 pav. Pagalbos namuose paslaugų gavėjų pokyčiai 2010-2017 m.

Teikiamos kokybiškos ir savalaikės socialinės paslaugos klientų namuose davė daug teigiamų rezultatų: mūsų klientai galėjo gyventi savo namuose, buvo išvengta brangių stacionarių paslaugų būtinybė, nenutrūko asmens ryšiai su bendruomene ir artimaisiais.

Reikia pažymėti, kad sėkmingo paslaugų teikimo pagrindas yra lankomosios

priežiūros darbuotojų įgūdžiai ir žinios bei gebėjimas jas pritaikyti tiesioginiame darbe su paslaugų gavėjais, taip pat sugebėjimas suprasti ir atsižvelgti į paslaugų gavėjų poreikius. Kai paslaugos atitinka gavėjų lūkesčius, jos vertinamos teigiamai, jaučiamas pasitenkinimas teikiant pagalbą namuose paslaugas sudaromos sąlygos žmogui kuo ilgiau išlikti savarankiškam, mažinama senyvo amžiaus asmenų socialinė atskirtis. Pagalba namuose paslaugos laikomos prioritetine socialinių paslaugų rūšimi, suteikiančia galimybes pagerinti paslaugų gavėjų gyvenimo kokybę gyvenant savo namuose.

Socialinės paslaugos asmens namuose – tai viena pažangiausių socialinių paslaugų

formų, siekiant sudaryti žmogui sąlygas kuo ilgiau išlikti savarankiškam ir likti

savo namuose.

Socialinių paslaugų namuose gavėjams paslaugų teikimas namuose svarbus dėl

galimybės gyventi savo namuose, sulaukti jiems reikiamos pagalbos ir psichologinio

palaikymo, kuris teikia jiems saugumo, reikalingumo ir užtikrintumo jausmą.

MASAŽO PASLAUGOS

Masažas – sisteminis arba laisvas minkštų kūno dalių spaudimas, tempimas, žnaibymas, vibracija ir kitoks rankomis arba prietaisais atliekamas fizinis veikimas, siekiant teigiamo poveikio organizmui arba jo dalims. Masažas gali būti taikomas atskiroms kūno dalims arba nuosekliai visam kūnui. Masažas naudingas kraujo apytakos gerinimui, kai kurių sužalojimų gydymui, streso sumažinimui, sveikatos stiprinimui, darbingumui bei psichinėms bei fizinėms žmogaus jėgoms grąžinti.

Paslaugų ir užimtumo centras turi valstybinę akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie sveikatos apsaugos ministerijos įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją 2014-07-17 Nr. 3614, kuri suteikia teisę teikti kitas ambulatorines asmens sveikatos priežiūros paslaugas: kineziterapijos ir masažo. Centre dirba ilgametę darbo patirtį bei masažisto kvalifikaciją turinti masažistė. Masažo kabinetas atitinka higienos normas. Yra patogus masažo stalas, masažo kėdė. Suteiktos masažo paslaugos gavėjams pagerina fizinę sveikatos būklę, gerina savijautą, malšina skausmus, atpalaiduoja raumenis, gerina kraujotaką ir audinių aprūpinimą deguonimi. Tuo metu jaučiama viso kūno relaksacija, o po jo – padidėjęs energingumas. Paslaugų teikimas ypač naudingas neįgaliems vaikams.

Pateiktoje lentelėje matyti kaip kito paslaugų gavėjų skaičius nuo 2012 metų. Iš pateiktos lentelės matyti, kad tiek 2012 metais, tiek 2013 metais, paslaugų gavėjų skaičius buvo beveik tolygus. Jų vidurkis buvo apie 20 paslaugų gavėjų per mėnesį.

Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2014 m. spalio 24 d. sprendimu Nr. T-150 patvirtinta Joniškio rajono savivaldybės remiamų kineziterapijos ir masažo paslaugų teikimo tvarkos aprašas ir pakeista apmokėjimo tvarka, ženkliai sumažino paslaugų gavėjų skaičių. Per 2015 paslaugas vidutiniškai gavo tik 12 gavėjų per mėnesį. Po naujo tvarkos aprašo patvirtinimo vidutiniškai paslaugų gavėjų sumažėjo per pusę. 2016 m. masažo paslaugų vidutiniškai per mėnesį buvo suteikta 11 paslaugų gavėjų, vidutiniškai vienu gavėju mažiau nei 2015 m. 2017 m. vidutinis paslaugų gavėjų skaičius per mėnesį – 11 gavėjų. Tai rodo, kad masažo paslaugų gavėjų skaičius išlieka toks pat kaip ir per 2016 m.

7 pav. Masažo paslaugų gavėjų pokyčiai .

Masažo paslaugos teikiamos ne tik paslaugų ir užimtumo centre, tačiau ir Joniškio vaikų lopšelio /darželio „Ažuoliukas“, neįgaliųjų vaikų grupėje „Boružiukas“. Per 2016 m. masažo paslaugos suteiktos 8 neįgaliems vaikams. Per 2017 m. šia paslauga pasinaudojo 4 neįgalūs vaikai. Mažesni gavėjų skaičių lėmė tai, kad ženkliai sumažėjo neįgaliųjų vaikų grupė. Pagal gydytojo paskyrimus, atliktos masažo paslaugos vaikams davė teigiamų rezultatų: atpalaidavo įsitempusius raumenis, pagerino medžiagų apykaitą, suaktyvino kraujotaką, pagerino bendrą sveikatos būklę ir pan.

Masažo paslaugos taip pat teikiamos dienos socialinės globos asmens namuose paslaugų gavėjams. Per 2016 m. pagal pateiktas gydytojų rekomendacijas masažo paslaugos suteiktos 11 paslaugų gavėjų. Per 2017 m. masažo paslaugos buvo suteiktos 13 dienos socialinės globos asmens namuose paslaugų gavėjų, net 2 gavėjais daugiau nei per 2016 m. Dienos socialinės globos gavėjams, kurie dėl savo negalios iš namų niekur neišeina, masažas yra labai svarbi reabilitacijos priemonė, kurios dėka gerėja paslaugų gavėjų fizinė sveikatos būklė, gerėja medžiagų apykaita, palaikoma kaulų, raumenų, širdies kraujagyslių bei kitų sistemų funkcinė būklė.

Asmenims, kurie turi judėjimo funkcijos sutrikimų, masažo paslaugos teikiamos jų namuose. Per 2016 m. masažo paslaugas savo namuose gavo 9 paslaugų gavėjai. 2017 m. 31 paslaugų gavėjas (tame tarpe 13 dienos socialinės globos paslaugų gavėjų) gavo masažo paslaugas savo namuose. Šie skaičiai parodo, kad ši paslauga, gaunama namuose, ypač reikalinga ir aktuali Joniškio rajono gyventojams, turintiems judėjimo funkcijos negalią ir negalintiems patiems ar net su artimųjų pagalba pasiekti masažo kabineto.

KINEZITERAPIJOS PASLAUGOS

Kineziterapija– viena pagrindinių reabilitacijos priemonių. Šis terapijos būdas pagrįstas tuo, kad tinkamas kūno judesys padeda atnaujinti, pagerinti ir išlaikyti kaulų ir raumenų, širdies kraujagyslių ir kitų sistemų funkcinę būklę.

Paslaugų ir užimtumo centras turi valstybinę akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie sveikatos apsaugos ministerijos įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją 2014-07-17 Nr. 3614, kuri suteikia teisę teikti kitas ambulatorines asmens sveikatos priežiūros paslaugas: kineziterapijos ir masažo. Centre dirba magistro laipsnį bei ilgametę darbo patirtį ir kvalifikaciją turinti kineziterapeutė. Teikiant kineziterapijos paslaugas yra labai svarbus sistemingumas: procedūros turi būti atliekamos ilgą laiką, nedarant ilgesnių pertraukų, siekiant pasiekti kuo geresnių rezultatų.

Kineziterapijos salė yra aprūpinta reikiamomis priemonėmis: bėgimo takeliu, kineziterapiniais kamuoliais, juostomis, sporto staklėmis ir kt. inventoriumi. Kineziterapeutė sudaro klientams kineziterapijos priemonių planą ir teikia kineziterapijos paslaugas. Kineziterapijos paslaugų dėka gavėjai pagerina savo fizinės sveikatos būklę, laikyseną, pagerina ir išlaiko kaulų ir raumenų, širdies kraujagyslių ir kitų sistemų funkcinę būklę. Ypač paslaugų teikimas naudingas neįgaliesiems vaikams.

Pateiktoje lentelėje matyti kaip kito paslaugų gavėjų skaičius nuo 2012 metų. Iš pateiktos lentelės matyti, kad tiek 2012 metais, tiek 2013 metais, paslaugų gavėjų skaičius buvo tolygus (vidutiniškai 26 gavėjai per mėnesį).

Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2014 m. spalio 24 d. sprendimu Nr. T-150 patvirtintas Joniškio rajono savivaldybės remiamų kineziterapijos ir masažo paslaugų teikimo tvarkos aprašas ir pakeista apmokėjimo tvarka, ženkliai sumažino kineziterapijos paslaugų gavėjų skaičių. Per 2015 metus per mėnesį kineziterapijos paslaugas vidutiniškai gavo 15 gavėjų, 2016 m. vidutiniškai 13 paslaugų gavėjų. 2017 m. vidutinis paslaugų gavėjų skaičius per mėnesį vidutiniškai 12 gavėjų. Vidutiniškai paslaugų gavėjų sumažėjo per pusę. Didžiausią įtaką turėjo tai, kad pagal naują patvirtintą tvarką senatvės pensininkai privalo mokėti 100 paslaugų kainos, be to didėjo teikiamų paslaugų įkainiai.

8 pav. Kineziterapijos paslaugų gavėjų pokyčiai

Kineziterapijos paslaugos teikiamos ne tik paslaugų ir užimtumo centro salėje, tačiau ir Joniškio vaikų lopšelio /darželio „Ažuoliukas“, neįgalųjų vaikų grupėje „Boružiukas“. Per 2016 m. paslaugas vidutiniškai gavo 4 neįgalūs vaikai. 2017 m. vidutiniškai paslaugos suteiktos 2 neįgaliesiems vaikams per mėnesį. Mažesnių gavėjų skaičių lėmė tai, kad ženkliai sumažėjo neįgalųjų vaikų grupė. Sistemingai, pagal gydytojo paskyrimus, atliktos kineziterapijos paslaugos davė teigiamų rezultatų: lavėjo ir gerėjo neįgalųjų vaikų pusiausvyra ir koordinacija, stiprėjo raumenys, buvo koreguojama laikysena ir pan.

Kineziterapijos paslaugos taip pat teikiamos dienos socialinės globos asmens namuose paslaugų gavėjams. Per 2016 m. pagal pateiktas gydytojų rekomendacijas kineziterapijos paslaugos suteiktos 9 paslaugų gavėjams. 2017 m. šia paslaugą gavo 7 minėti paslaugų gavėjai. Dienos socialinės globos

gavėjams, kurie dėl savo negalios iš namų niekur neišeina, kineziterapija yra viena svarbiausių reabilitacijos priemonių, pagrįsta tuo, kad tinkami kūno judesiai padeda atnaujinti, pagerinti ir išlaikyti kaulų, raumenų, širdies kraujagyslių bei kitų sistemų funkcinę būklę. Tai tiesiausias kelias į ligų gydymą, įsisenėjusių sveikatos sutrikimų šalinimą bei sveikatos gerinimą.

Kineziterapijos paslaugas nuo 2017 m. vasario mėnesio gauna ir integralios pagalbos paslaugų gavėjai. Vidutiniškai 2017 m. per mėnesį minėtas paslaugas gavo vidutiniškai 2 gavėjai per mėnesį.

SOCIALINĖS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ TEIKIMAS

SOCIALINĖS RIZIKOS IR STEBIMOMS ŠEIMOMS

Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslauga, buvo teikiama socialinės rizikos ir stebimoms šeimoms dienos metu darbo dienomis, siekiant palaikyti ir atstatyti savarankiškumą atliekant įvairias visuomeniniame ar asmeniniame (šeimoms) gyvenime reikalingas funkcijas. Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugų sudėtis konkrečiam asmeniui (šeimai) gali būti skirtinga, atsižvelgiant į šeimos poreikius. Socialinės rizikos ir stebimoms šeimoms buvo teikiamos šios socialinės paslaugos: informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas, bendravimas, maitinimo organizavimas, kasdienio gyvenimo įgūdžių ugdymas ir palaikymas, darbinių įgūdžių ugdymas ir kt.

Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas socialinės rizikos ir stebimoms šeimoms teikė 11 socialinių darbuotojų, darbu su rizikos grupės šeimomis (toliau – socialiniai darbuotojai) 10 seniūnijų. Visi dirbantys darbuotojai turi reikiamą išsilavinimą ir kvalifikacines kategorijas, dalyvavo mokymuose ir supervizijose. Vienai socialinei darbuotojai vidutiniškai tenka 10 šeimų. Socialiniai darbuotojai šeimoms mokė socialinių įgūdžių, padėjo spręsti problemas, lankėsi šeimose, reikalui esant organizavo kompleksinę pagalbą, specialistų komandos pasitarimus dėl rizikos ar stebimos šeimos socialinių problemų sprendimo, tarpininkavo dėl kitų pagalbos priemonių (piniginės socialinės paramos, vaikų teisių apsaugos, užimtumo, sveikatos priežiūros, švietimo ir ugdymo, socialinio būsto, specialiųjų pagalbos priemonių ir kt.) skyrimo. Socialiniai darbuotojai formavo ir vedė tvarkos apraše nurodytą dokumentaciją, šeimų bylas, kuriose fiksavo socialinių paslaugų teikimą šeimai, periodiškai vertino pokyčius šeimose.

Per 2017 m. socialiniai darbuotojai kartu su Policijos pareigūnais kiekvieną mėnesį vyko į vakarinius reidus, norėdami patikrinti kokia situacija šeimose yra vakarais. Vidutiniškai per mėnesį buvo apilankoma apie 95 šeimos, per 2017 metus užfiksuota 17 įvykių (17 girtavimo atvejų), surašyti informaciniai pranešimai VTAS.

Metų pabaigoje vyko socialinės rizikos šeimose per metus įvykusių pokyčių analizė, teikiant socialinės priežiūros paslaugas. Posėdžiuose dalyvavo VTAS specialistais, Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus specialistais, Jonišio socialinių paslaugų ir užimtumo centro atstovai ir socialiniai darbuotojai. Posėdžių metu buvo vertinti pokyčiai kiekvienoje konkrečioje šeimoje, buvo sprendžiama

kokią pagalbą suteikti šeimai, į ką atkreipti dėmesį ir kokias šeimas siūlyta išbraukti iš VTAS apskaitos, nes išnyko įrašymo priežastys.

Spręsdami socialinės rizikos, stebimų šeimų problemas, socialiniai darbuotojai bendradarbiavo su Vaiko teisių apsaugos skyriaus specialistais, seniūnijų socialiniais darbuotojais, seniūnais, švietimo ir ugdymo įstaigų darbuotojais, medikais, Policijos pareigūnais, darbo biržos specialistais bei kitų įstaigų ir nevyriausybinų organizacijų darbuotojais.

Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas socialinės rizikos šeimoms Paslaugų Centras pradėjo teikti 2010 m. Kiekvienais metais šeimų skaičius buvo pateikiamas gruodžio mėn. šeimų skaičius, matyti, kad šis skaičius kiekvienais metais mažėjo. Šis pokytis pateikiamas 1 lentelėje:

1 lentelė

Metai	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Soc. rizikos šeimų skaičius	177	161	156	129	108	103	95	92
Vaikų skaičius	425	401	387	327	288	270	241	233

Socialinės rizikos šeimų skaičiaus mažėjimas matyti ir šiame 10 pav.

10 pav. Socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičius, kurioms buvo suteiktos paslaugos 2010 -2017 m.

Mažėjant šeimų skaičiui yra galimybė šeimai suteikti kokybiškesnes paslaugas.

Nuo 2015 m. spalio 1 d. pradėtos socialinės paslaugos stebimoms šeimoms. Stebima šeima –šeima, kurioje auga vaikų iki 18 metų ir kurios dėl socialinių įgūdžių stokos, sveikatos būklės, žalingų įpročių nemoka ar negali tinkamai prižiūrėti vaikų ir užtikrinti jų vystymosi, patiria socialinę atskirtį, yra konfliktinė, nesugeba integruotis į bendruomenę ir nėra įrašyta į socialinės rizikos šeimų, auginančių vaikus, apskaitą Per 2015 m. socialinės priežiūros paslaugos buvo suteiktos 8 stebimoms šeimoms ir 14 vaikų (gruodžio mėn. duomenimis).

Socialinės priežiūros paslaugos per 2016 metus buvo suteiktos 7 stebimoms šeimoms ir 14 vaikų (gruodžio mėn. duomenimis).

Socialinės priežiūros paslaugos per 2017 metus buvo suteiktos 19 stebimų šeimų ir 32 vaikai (gruodžio mėn. duomenimis). Iš duomenų matyti, kad 2017 m. išaugo stebimų šeimų skaičius.

JONIŠKIO KRIZIŲ CENTRE – NAKVYNĖS NAMUOSE TEIKIAMOS SOCIALINĖS PRIEŽIŪROS PASLAUGOS: LAIKINAS APNAKVINDINIMAS, LAIKINAS APGYVENDINIMAS KRIZIŲ CENTRE IR NAKVYNĖS NAMUOSE

Krizių centras-nakvynės namai –teikia socialines paslaugas gyvenamosios vietos neturintiems, laikinai negalintiems ja naudotis asmenims, taip pat, teikianti įvairiapusę socialinę pagalbą šeimoms, padedanti spręsti iškilusias problemas. Įstaigoje teikiamos bendrosios socialinės paslaugos: informavimas, konsultavimas, atstovavimas ir tarpininkavimas, kasdienių ir darbinių įgūdžių ugdymas, sociokultūrinės paslaugos, asmeninės higienos ir priežiūros paslaugos, transporto paslaugos ir kt., bei specialiosios socialinės priežiūros paslaugos: laikinas apnakvindinimas, laikinas apgyvendinimas, bei intensyvios krizės įveikimo pagalbos paslaugos.

Šaltuoju metų periodu nuo lapkričio 1 d. iki balandžio 30 d. nuo 18 val. vakaro iki 8 val. ryto teikiama nemokama nakvynė benamiams ir asmenims atsidūrusiems krizinėje situacijoje.

Paslaugos teikiamos Joniškio rajono savivaldybėje deklaravusiems arba joje faktiškai gyvenantiems asmenims, neturintiems gyvenamosios vietos ir pakankamai lėšų įsigyti ar išsinuomoti būstą. Pagrindiniai Krizių centro – nakvynės namų klientai, asmenys neturintys nuolatinės gyvenamosios vietos, turintys priklausomybę alkoholiui, bei kitoms psichotropinėms medžiagoms, grįžę iš įkalinimo įstaigų, turintys sveikatos problemų, praradę socialinius įgūdžius ir kt.

Įstaiga veiklą vykdo visą parą, socialines paslaugas teikia 8 darbuotojai: vienas socialinis darbuotojas, septyni budėtojai – socialinio darbuotojo padėjėjai. Pagrindinį vaidmenį sprendžiant socialines problemas atlieka – socialinis darbuotojas. Socialinis darbuotojas: nustato socialinę problemą (aiškinasi priežastis, sukeliančias kliento socialines problemas; užmezga kontaktus su klientu; siūlo būdus problemai spręsti; aiškinasi galimybes į pagalbą procesą įtraukti kliento aplinką); planuoja paramą (nustato prioritetus problemai spręsti; parenka tinkamą paramos teikimo modelį; konsultuoja,

kaip elgtis probleminėje situacijoje; nustato būdus, kaip panaudoti kliento aplinką paramai gauti); teikia paramą (tarpininkauja tarp kliento ir jo socialinės aplinkos); skatina klientus įsijungti į savipagalbos grupes; aktyvina žmones bei derina prevencinę veiklą su kitomis paramos formomis; įvertina paramą (analizuoja ir tikslina paramos teikimo metodus, tikslus ir naujas galimybes; vertina paramos procesą bei analizuoja grįžtamąjį ryšį). Budėtojai – socialinio darbuotojo padėjėjai įstaigoje atsakingi už socialinių įgūdžių ugdymą ir palaikymą, bei darbinės veiklos organizavimą.

Krizių centre – nakvynės namuose paslaugų gavėjams suteikiama ne tik nakvynė, bet ir sudaromos sąlygos nusiprausti, išsiskalbti rūbus, pasigaminti maistą, bei užsiimti mėgstama veikla. Klientai pagal galimybes aprūpinami būtiniaisiais drabužiais, avalyne, maisto produktais, asmens higienos priemonėmis.

2017 metais laikino apnakvindinimo 6 asmenims (su Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus sprendimu), šaltuoju periodu nakvynė suteikta 23 asmenims, iš viso nakvynės kreiptasi 191 kartą. Nakvynės namuose apgyvendinimo paslaugos suteiktos 27 asmenims: iš jų 6 moterys ir 21 vyras. Pagal socialinį statusą paslaugų gavėjus galima suskirstyti į grupes: pensinio amžiaus 7, asmenys su negalia 9, darbingo amžiaus 11 asmenų. Krizių centre apgyvendinti 4 asmenys, 3 nukentėję nuo gaisro ir mergaitė iš globos įstaigos. Paslaugų gavėjų skaičius pateiktas 2 lentelėje.

2 lentelė

Paslaugų pavadinimas	2016 m. paslaugų gavėjų sk.	2017 m. paslaugų gavėjų sk.
Laikinas apnakvindinimas	36	29
Apgyvendinimas nakvynės namuose	24	27
Apgyvendinimas krizių centre	1	4

Lyginant su 2016 m. laikino apnakvindinimo paslaugų gavėjų skaičius 2017 m. sumažėjo, tačiau laikino apgyvendinimo paslaugų gavėjų skaičius išaugo. Per 2017 m. krizių centre apgyvendinta daugiau asmenų, nei 2016 m.

2017 m. Krizių centro-nakvynės namų klientams daugiausia suteikta informavimo, konsultavimo ir tarpininkavimo paslaugų. Pagrindinės problemos su kuriomis susiduria mūsų įstaigos klientai tai nedarbas, sveikatos problemos, priklausomybės, nuolatinės gyvenamosios vietos neturėjimas, didžioji

dali klientų negauna arba gauna labai mažas pajamas. 2017 m. tarpininkaujant socialiniam darbuotojui keturiems asmenims nustatytas netekto darbingumo lygis, trims asmenims nustatyti specialieji poreikiai. Darbingo amžiaus asmenys skatinami kuo skubiau ieškotis darbo, keturi asmenys sugrįžo į darbo rinką. Gyvenamosios vietos problema sprendžiama kreipiantis dėl socialinio būsto arba ieškoma būdų būstą išsinuomoti. Keturiems asmenims buvo suteiktas socialinis būstas, du asmenys sudarė ilgalaikę būsto nuomos sutartį, trys asmenys apgyvendinti globos įstaigose, vienas asmuo buvo patalpintas į reabilitacijos centrą. Trys asmenys, nukentėję nuo gaisro, būstą įsigijo savo lėšomis.

2017 m. organizuoti prevenciniai renginiai, paminėtos valstybinės šventės, kartu su Joniškio Probacijos skyriumi organizuoti viešųjų erdvių tvarkymo darbai, bendradarbiauta su AA grupe.

Budėtojai-socialinio darbuotojo padėjėjai išklausė 16 val. mokymus tema „Stresas ir savireguliacijos pagrindai“. Socialinis darbuotojas du kartus dalyvavo grupinėje Supervizijoje (32 val.) ir mokymuose „Kaip dirbti su nemotyvuotais klientais“ (8 val.) ir „Vaikų elgesio ir emocijų problemos, kaip galima pasitelkti psichologines strategijas“ (8 val.). 2017 m. praktiką atliko Šiaulių kolegijos studentė.

Krizių centras – nakvynės namai glaudžius ryšius palaiko su Joniškio rajono seniūnijomis ir jų darbuotojais, policijos pareigūnais, Akmenės jaunimo ir suaugusiųjų mokykla, kurioje nuotoliniu būdu mokosi mūsų centro klientė. Bendrauta ir bendradarbiauta su asmens sveikatos priežiūros įstaigomis, Šiaulių teritorinės darbo biržos Joniškio skyriumi, reabilitacijos centrais, Priešgaisrinės apsaugos, Probacijos tarnybomis ir kitomis įstaigomis.

Krizių centre – nakvynės namuose teikiamos socialinės paslaugos yra orientuotos į tiesioginę pagalbą žmogui, jos skirtos asmenims, negalintiems arba sunkiai galintiems savimi pasirūpinti. Socialinės paslaugos vaidina vieną iš svarbiausių vaidmenų mažinant socialinę atskirtį ir sprendžiant socialines problemas. Tinkamai ir laiku suteikta socialinė pagalba gali padėti sumažinti krizės įtaką tiems, kurie išgyvena nedarbą, nepriteklių, benamystę.

DIENOS SOCIALINĖS GLOBOS PASLAUGOS NAMUOSE

Dienos socialinė globa asmens namuose – visuma paslaugų, kuriomis asmeniui teikiama kompleksinė, nuolatinė specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba dienos metu asmens namuose.

Dienos socialinė globa asmens namuose buvo skiriama asmenims su sunkia negalia, kuriems nustatytas dienos socialinės globos asmens namuose poreikis. Dienos socialinės globos paslaugos buvo teikiamos pagal individualų besikreipiančio asmens poreikį. Didžioji dalis paslaugų gavėjų gavo visas pagrindines socialines paslaugas, numatytas sutartyje. Paslaugų gavėjams buvo teikiamos informavimo ir konsultavimo, tarpininkavimo, atstovavimo, bendravimo, specialiojo transporto, maitinimo organizavimo, maitinimo, asmens higienos paslaugos, sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo, kasdieninių gyvenimo įgūdžių, laisvalaikio paslaugų organizavimas ir kt. paslaugos. Dienos socialinės globos paslaugų gavėjams buvo teikiamos sveikatos priežiūros paslaugos: slaugos, masažo ir kineziterapijos. Dienos socialinės globos paslaugos asmens namuose buvo pradėtos teikti 2011 m. Poreikis paslaugoms didėja (1 lentelė) Tai rodo, kad šios paslaugos yra būtinos ir reikalingos Joniškio rajono neįgaliesiems asmenims :

3 lentelė

Paslaugų gavėjai

<i>2011 m.</i>	<i>2012 m.</i>	<i>2013 m.</i>	<i>2014 m.</i>	<i>2015 m.</i>	<i>2016 m.</i>	<i>2017 m.</i>
5	12	13	17	18	22	21

Kiekvienais metais didėjantis poreikis šioms paslaugoms matyti 11 paveiksle:

11 pav. Dienos socialinės globos paslaugų gavėjų skaičius, kuriems buvo suteiktos paslaugos

2011-2017 m.

2017 m. dienos socialinės globos paslaugas namuose teikė 21 socialinio darbuotojo padėjėjai dienos globai, 1 slaugytoja, 1 socialinė darbuotoja, 1 masažistė ir 1 kineziterapeutė. Visos socialinio darbuotojo padėjėjos dienos globai turi išklaususios įžanginius socialinio darbuotojo padėjėjų mokymus (40 val.), privalomuosius pirmosios pagalbos bei higienos įgūdžių mokymus. Kiekvienais metais darbuotojos kelia savo kvalifikaciją (per metus išklauso po 16 valandų trukmės mokymus).

Per 2017 m. dienos socialinės globos paslaugos namuose suteiktos 21 paslaugų gavėjui. Šios paslaugos buvo teikiamos asmenims, turintiems specialųjį nuolatinės slaugos poreikį, kad būtų išvengta stacionarių paslaugų, siekiant sudaryti palankias sąlygas asmeniui kuo ilgiau gyventi savo namuose, o šeimos nariams – išsaugoti darbą ir palengvinti artimo asmens priežiūrą. Poreikis šioms paslaugoms išlieka didelis, nors ir 2017 m. pradėta teikti alternatyvi paslauga dienos globai – integrali pagalba.

INTEGRALIOS PAGALBOS PASLAUGOS

Nuo šių metų sausio mėnesio Joniškio rajone pradėtos teikti naujos paslaugos – integrali pagalba neįgaliesiems ir senyvo amžiaus asmenims. Šios paslaugos skirtos namuose prižiūrimiesiems ir slaugomiems žmonėms, kad jie galėtų kuo ilgiau gyventi savo namuose, bet tuo pačiu gautų visą reikalingą pagalbą. Integralią pagalbą teikia mobilios komandos, kuriose dirba socialinis darbuotojas ir slaugytojas, jų padėjėjai bei kineziterapeutas. Kiekvienas iš jų pagal savo kompetenciją rūpinasi paslaugų gavėju, slaugo, prižiūri, stebi sveikatos būklę, konsultuoja. Namuose teikiamų paslaugų sąrašas platus, jis apima, maisto paruošimą, maisto produktų pirkimą, gyvenamos aplinkos tvarkymą, skalbimą – socialines paslaugas, kurių daugiau teikiama didesnį savarankiškumo lygį turintiems klientams. Žmonėms, kurie gyvena nuosavuose namuose, socialiniai darbuotojai gali pagelbėti apsirūpinti malkomis, padėti organizuoti jų pirkimą, pristatyti malkų į namus ir iškūrenti krosnis. Jei klientai yra silpnos sveikatos ir didesnę laiko dalį praleidžia gulėdami lovoje, jiems teikiama daugiau slaugos paslaugų – maitinimo, vienkartinę higienos priemonių keitimo, pragulų profilaktikos, prausimo. Kai namie nėra patogumų ar jie sunkiai pasiekiami, darbuotojai mudo žmogų mobilioje vonioje jo kambaryje. Slaugytojas vykdo medikamentų vartojimo kontrolę, matuoja spaudimą, gali leisti vaistus. Kineziterapeutas pagal gydytojo rekomendaciją kartu su klientu atlieka gydomąją mankštą. Įvertinus kiekvieno paslaugų gavėjo asmeninę situaciją, paslaugos teikiamos iki 4,5 val. per dieną, specialistai lankosi namuose kiekvieną darbo dieną ir teikia slaugos ir dienos socialinės globos paslaugas pagal suderintą grafiką. Neįgaliųjų artimiesiems sudaromos palankesnės sąlygos dalyvauti darbo rinkoje, ar įgyti profesinę kvalifikaciją, kas dažnai yra labai sudėtinga, slaugant žmogų namuose.

12 pav. Integralios pagalbos paslaugų gavėjų skaičius, kuriems buvo suteiktos paslaugos

2017 m. per mėnesį

Integralios pagalbos paslaugų gavėjų skaičius 2017 m. stabiliai augo, iš viso per metus šias paslaugas gavo 17 klientų.

Viešosios įstaigos Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centro steigėjas – Lietuvos žmonių su negalia aplinkos pritaikymo asociacija, adresu: Žemaitės g. 21, Vilnius, įmonės kodas 9194843. Steigėjo įnašas 579,24 Eur (penki šimtai septyniasdešimt devyni eurai 24 ct).

2008 m. viešosios įstaigos Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centro dalininke tapo Joniškio rajono savivaldybė. Dalininko įnašas 115,85 Eur (vienas šimtas penkiolika eurų 85 ct).

Įnašo dydis metų pabaigoje liko tas pats.

CENTRO FINANSAVIMAS

Centras finansavimą (valstybės biudžeto, savivaldybės biudžeto lėšas) gavo iš Joniškio rajono savivaldybės pagal atskirus projektus ir programas.

2017 m. socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projekto vykdymui centras gavo ir panaudojo 13000 Eur. Iš jų: administracinės išlaidos (darbo užmokestis su mokesčiais projekto vadovui ir finansininkui) – 1495 Eur, projekto vykdymo išlaidos – 11505 Eur. Projektą vykdė 3 užimtumo specialistai. Projekto vykdymo išlaidas sudaro šiems projekto vykdytojams išmokėtas darbo užmokestis su mokesčiais – 8660 Eur, specialiojo transporto išlaidos – 2680 Eur ir išlaidos smulkioms prekėms – 165 Eur.

Socialinių paslaugų teikimui Joniškio krizių centre ir nakvynės namuose programos vykdymui gauta 83550 Eur savivaldybės biudžeto lėšų. Lėšos panaudotos sekančiai: darbo užmokestis su mokesčiais darbuotojams – 77112 Eur, komunalinės paslaugos (šildymas, elektra, vanduo) 5392 Eur, ryšių paslaugos – 150 Eur, smulkios prekės (kanceliarinės, dezinfekavimo, valymo, smulkaus remonto) – 696 Eur, kitos paslaugos (leidinių prenumerata, seminarai, mokymai, smulkus remontas ir kt.) – 200 Eur.

Pagal nustatytą tvarką gyventojai už paslaugas per 2017 metus sumokėjo 1741,74 Eur. Lėšos pervestos savivaldybei.

Pagalbos į namus paslaugų teikimui gauta 236500 Eur savivaldybės biudžeto lėšų. Lėšos panaudotos sekančiai: darbo užmokestis su mokesčiais darbuotojams – 227100 Eur, komunalinės paslaugos (šildymas, elektra, vanduo) – 4800 Eur, ryšių paslaugos – 900 Eur, kitos prekės – 1000 Eur, kitos paslaugos (šiukšlių išvežimas, pastato apsauga, licencijų įsigijimas, kompiuterių aptarnavimas, internetinės svetainės kūrimas, gesintuvų patikra, smulkus remontas ir kt.) -1900 Eur, kvalifikacijos kėlimas – 800 Eur.

Pagal nustatytą tvarką už mokamas pagalbos į namus paslaugas per 2017 m. surinkta ir pervesta savivaldybei 23961,65 Eur.

Transporto organizavimo paslaugų teikimui gauta 53850 Eur savivaldybės biudžeto lėšų. Lėšos panaudotos sekančiai: darbo užmokestis su mokesčiais – 32045 Eur, transporto išlaikymas – 18811 Eur, komandiruočių išlaidos – 237 Eur, ilgalaikio materialiojo turto nuoma – 1251 Eur, ryšių paslaugos – 100 Eur, komunalinės paslaugos (šildymas, elektra, vanduo) -762 Eur, kitos paslaugos – 644 Eur.

Už mokamas transporto paslaugas pagal nustatytą tvarką per metus surinkta ir pervesta savivaldybei 4056,36 Eur.

Kineziterapijos ir masažo paslaugų teikimui gauta 13000 Eur savivaldybės biudžeto lėšų. Lėšos panaudotos darbuotojų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms sumokėti. Už mokamas paslaugas pagal nustatytą tvarką per 2017 m. surinkta už kineziterapijos paslaugas 178,79 Eur, už masažo – 432,31 Eur. Lėšos pervestos savivaldybei.

Socialinės rizikos šeimų socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugų teikimui Joniškio rajono savivaldybėje programos vykdymui gauta 123800 Eur valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų (valstybinėms funkcijoms, perduotoms savivaldybėms, vykdyti) ir 10900 Eur savivaldybės biudžeto lėšų. 121540 Eur (VB) lėšų panaudoti socialinių darbuotojų darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui sumokėti, 2260 Eur (VF) – kvalifikacijos kėlimui. 10900 Eur (SB) lėšų – transporto eksploatavimo išlaidoms apmokėti (8900 Eur) ir kanceliarinėms prekėms įsigyti (2000 Eur).

2017 m. toliau buvo teikiamos dienos socialinės globos asmens namuose paslaugos. Šių paslaugų teikimui savivaldybė skyrė valstybės biudžeto tikslinių dotacijų dalį ir paslaugų gavėjų lėšas. Per šį paslaugų teikimo laikotarpį gauta ir panaudota valstybės specialiųjų tikslinių dotacijų 98950 Eur. Lėšos panaudotos darbuotojų, teikusių paslaugas, darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui sumokėti.

Iš paslaugų gavėjų už suteiktas dienos globos paslaugas gauta 20349 Eur lėšų. Didžioji dalis šių lėšų panaudota darbuotojų darbo užmokesčiui (su sodra) – 14216 Eur, darbuotojų kvalifikacijai kelti – 123 Eur, privalomiems pirminės pagalbos mokymams -250 Eur, komunalinėms paslaugoms (šildymui) – 200 Eur, kitoms smulkioms prekėms ir paslaugoms apmokėti – 1252 Eur.

Pagal pasirašytą jungtinės veiklos sutartį su Joniškio rajono savivaldybe 2017 m. pradėtos teikti integralios pagalbos paslaugos Joniškio rajono gyventojams. Šių paslaugų teikimui gauta ir panaudota valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų 25813 Eur. Iš paslaugų gavėjų gauta 3188 Eur. Lėšos panaudotos darbuotojų darbo užmokesčiui (su sodra) -27375 Eur, kuro išlaidoms -219 Eur, prekėms - 173 Eur.

2017 m. už suteiktas mokamas kitas paslaugas (skalbimas, asmens higiena, kineziterapija, laikinas apnakvindinimas, TPP nuoma) centras gavo 1832 Eur nuosavų lėšų. Lėšos panaudotos smulkioms prekėms (asmens higienos, valymo, skalbimo priemonėms) įsigyti, kitoms paslaugoms apmokėti.

Įstaigos sąnaudos per 2017 metus iš viso – 765172 Eur, iš jų: 744950 Eur – panaudotos finansavimo sumos. Darbo užmokesčio (su sodra) išlaidos sudaro 628386 Eur.

Įstaigos darbuotojų skaičius metų pradžioje – 79, metų pabaigoje – 85.

Įstaigos sąnaudos valdymo išlaidoms – 81314 Eur. Iš jų: darbo užmokestis su mokesčiais – 68964 Eur, komunalinės paslaugos – 7400 Eur, ryšių paslaugos – 1200 Eur, prekės ir kitos paslaugos – 3750 Eur.

Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centrui nuo 2015 m. balandžio 03 d. vadovauja direktorė Džeirana Aleknavičienė. Ji turi aukštąjį universitetinį išsilavinimą, ekonomisto kvalifikaciją. Vadovės darbo užmokestis (su mokesčiais) per 2017 m. – 15765 Eur. Kitų išmokų vadovė negavo.

Direktorė

Džeirana Aleknavičienė